

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกยางพาราเพื่อทดแทนการปลูกลำไยของเกษตรกรในจังหวัดลำพูน จะต้องใช้แนวความคิดและทฤษฎีดังนี้

- 2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับลำไย
- 2.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยางพารา
- 2.3 ต้นทุน และผลตอบแทน
- 2.4 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
- 2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับลำไย

พาวิน มะโนชัย (2547) กล่าวว่า ลำไย (Longan) จัดเป็นพืชที่อยู่ตระกูล Sapindaceae มีชื่อวิทยาศาสตร์อยู่หลายชื่อ คือ *Euphoria longana* Lam., *Euphoria longana* Strend., *Nephelium longana* Camb. และ *Dimocarpus longan* Lour.

2.1.1 สายพันธุ์ลำไย

พิทยา สรวมศิริ และพาวิน มะโนชัย (2545) กล่าวว่า ไร่ว่า สายพันธุ์ลำไยที่มีอยู่ในประเทศไทย นั้นมีมากกว่า 20 สายพันธุ์ โดยพันธุ์ที่นิยมปลูกเป็นการค้า ได้แก่

(1) พันธุ์คอ หรืออีคอ เป็นลำไยพันธุ์เบาที่ออกดอกและเก็บผลก่อนพันธุ์อื่น นิยมปลูกมากที่สุดเพราะเก็บเกี่ยวได้ก่อนทำให้จำหน่ายได้ราคาดี ตลาดต่างประเทศนิยมบริโภคจำหน่ายทั้งผลสดและแปรรูปทำลำไยกระป๋องและลำไยอบแห้ง เป็นพันธุ์ที่เจริญเติบโตดีโดยเฉพาะในดินอุดมสมบูรณ์และมีน้ำเพียงพอ ทนแล้งและทนน้ำได้ดีปานกลาง

(2) พันธุ์ชมพู หรือสีชมพู เป็นลำไยพันธุ์กลาง เป็นพันธุ์ที่มีรสชาติดี นิยมรับประทานในประเทศ พุ่มต้นสูงโปร่ง กิ่งเปราะหักง่าย การเจริญเติบโตดี ไม่ทนแล้ง เกิดดอกติดผลง่าย ช่อผลยาวติดผลดอกบางครั้งกว่า 250 ผลต่อช่อ เป็นพันธุ์ที่ตอบสนองต่อสารโพแทสเซียมคลอไรด์ได้ดีมากแต่ถ้าติดผลดอกหากดูแลรักษาไม่ดีจะทำให้ต้นโทรม ผลทรงค่อนข้างกลม เบี้ยวเล็กน้อยสีน้ำตาลอมแดง ผิวเรียบมีกระสีน้ำตาลตลอดผล เปลือกหนา แข็งและเปราะ เนื้อหนาปานกลาง นุ่มและกรอบเมื่อผลแก่เนื้อมีสีชมพูเรื่อๆ ยิ่งผลแก่จัดสีของเนื้อยิ่งเข้ม เนื้อล่อนรสหวาน กลิ่นหอม

(3) พันธุ์เบ็ญจเขียวหรืออี่เบ็ญจเขียว จัดเป็นลำไยพันธุ์หนักเก็บเกี่ยวผลผลิตหลังพันธุ์อื่นๆ เจริญเติบโต ทนแล้งได้ดี ลักษณะเด่นของลำไยพันธุ์เบ็ญจเขียวคือ ผลอ่อนมีสีเขียว แบ่งออกเป็น 2 สายพันธุ์ คือ เบ็ญจเขียวก้านแข็งหรือเบ็ญจเขียวป่าเส้า ผลโต ผิวเปลือกค่อนข้างขรุขระ เนื้อผลสีขาวขุ่น รสชาติดีเยี่ยม ข้อเสียของพันธุ์นี้คืออ่อนแอต่อโรคพุ่มไม้กวาด เบ็ญจเขียวก้านอ่อนหรือเบ็ญจเขียวเชิงใหม่ ผิวเปลือกเรียบ เนื้อสีขาวใส รสชาติดี

2.1.2 การเตรียมพื้นที่ปลูก

อนันต์ คำรงสุข (2547) กล่าวถึงการเตรียมพื้นที่ปลูกว่ามีความสำคัญมาก เนื่องจากพื้นที่ที่เกษตรกรเลือกไว้สำหรับทำสวนลำไยอาจมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป บางแห่งอาจเป็นพื้นที่ราบ บางแห่งอาจเป็นพื้นที่ดอนหรือเนินเขา และบางแห่งอาจเป็นพื้นที่นา แต่โดยทั่วไปแล้วสภาพพื้นที่ที่ใช้ปลูกลำไยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ พื้นที่ลุ่มและพื้นที่ดอน ซึ่งวิธีการเตรียมพื้นที่ทั้งสองประเภทจะมีความแตกต่างกันดังนี้

การเตรียมพื้นที่ในที่ลุ่ม หรือเปลี่ยนมาจากที่นามาเป็นสวนลำไย ลักษณะพื้นที่มักจะมีน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน สภาพดินเป็นดินเหนียว มีระดับน้ำใต้ดินสูง การเตรียมพื้นที่โดยการขุดร่องแล้วนำดินขึ้นมาถมให้เป็นแปลงสูงเพื่อเป็นการระบายน้ำไม่ให้มีน้ำท่วมขังโคนต้น นอกจากนี้ยังสามารถใช้น้ำจากร่องระบายน้ำรดให้แก่ต้นลำไยในฤดูแล้งได้ด้วย หรืออาจขุดร่องน้ำตามความเหมาะสมโดยพิจารณาจากความสูงต่ำของพื้นที่ หลังจากขุดเสร็จควรปล่อยให้ดินยุบตัวสักกระยะหนึ่งจึงทำการวางระยะปลูก

การเตรียมพื้นที่ในที่ดอน พื้นที่ดอนเป็นลักษณะพื้นที่น้ำท่วมไม่ถึง การเตรียมพื้นที่โดยการเอาตอไม้ออก ไถปรับพื้นที่ให้สม่ำเสมอ และไถพรวนดิน แล้วปลูกหญ้าให้เต็มพื้นที่เพื่อป้องกันวัชพืชขึ้นและเป็นการสร้างอินทรีย์วัตถุในสวนด้วย และการเตรียมพื้นที่ในที่ดอนควรคำนึงถึงปัจจัยการให้น้ำแก่ต้นลำไย ควรวางแผนและจัดเตรียมหาแหล่งน้ำไว้ พร้อมปลูกพืชบังลม เนื่องจากพื้นที่ดอนส่วนใหญ่ลมพัดแรง ถ้าไม่ป้องกันอาจทำให้ต้นลำไยเกิดการโคนล้มเสียหาย นอกจากนี้ช่วงหน้าแล้งควรทำแนวกันไฟไว้รอบๆ สวนเพื่อป้องกันผลกระทบจากไฟป่าด้วย

2.1.3 ระยะปลูก

พาวิน มะโนชัย (2547) ได้กล่าวถึงระยะปลูกของลำไยแตกต่างกันไปในแต่ละสภาพพื้นที่ แต่ระยะปลูกที่เหมาะสมจะอยู่ที่ระหว่าง 8-12 x 8-12 เมตร แต่ถ้าต้องการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ให้มากที่สุดควรปลูกในระยะชิด ซึ่งจะได้จำนวนต้นต่อพื้นที่มาก อาจใช้ระยะ 4 x 4 เมตร 5 x 5 เมตร หรือ 6 x 6 เมตร การปลูกชิดจะทำให้ผลผลิตต่อไร่ในระยะแรกสูงและเมื่อทรงพุ่มชนกันต้องตัดต้นเว้นต้นจะได้ระยะปลูกเท่ากับ 8 x 8 เมตร 10 x 10 เมตร 12 x 12 เมตร ตามลำดับ

อนันต์ คำรงสุข (2547) กล่าวว่า ระยะปลูกเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการให้ผลผลิตมากหรือน้อยในการปลูกลำไยควรปลูกให้มีระยะระหว่างแถวและระหว่างต้นที่พอเหมาะ ถ้าปลูกชิดกันทำให้ทรง

พุ่มชนกัน โอกาสที่แสงแดดจะส่องได้ทั่วถึงน้อย ทำให้เชื้อรามีโอกาสทำลายดอกและผลได้และนานวันผลผลิตต่อพื้นที่จะต่ำ แต่ถ้าปลูกห่างกันมากทำให้ได้จำนวนต้นต่อไร่น้อยจะให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำไปด้วย ทำให้เสียโอกาสและพื้นที่โดยเปล่าประโยชน์ ดังนั้นระยะปลูกที่เหมาะสมของลำไยปกติจะอยู่ระหว่าง 8-12 x 8-12 เมตร แต่ถ้าต้องการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ให้มากกว่าควรปลูกในระยะชิด ซึ่งจะได้จำนวนต้นต่อพื้นที่มาก อาจใช้ระยะ 4 x 4 เมตร 5 x 5 เมตร หรือ 6 x 6 เมตร การปลูกชิดจะทำให้ผลผลิตต่อไร่ในระยะแรกสูงและเมื่อทรงพุ่มชนกันต้องตัดต้นเว้นต้นจะได้ระยะปลูกเท่ากับ 8 x 8 เมตร 10 x 10 เมตร 12 x 12 เมตร ตามลำดับ

2.1.4 การดูแลรักษา

การให้น้ำและปุ๋ย

น้ำเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลเกี่ยวข้องกับเจริญเติบโตการออกดอกติดผลของลำไย ดังนั้นในพื้นที่ปลูกลำไยควรมีการจัดเตรียมแหล่งน้ำไว้ ลักษณะการให้น้ำลำไยสามารถกระทำได้หลายวิธีตามลักษณะการปลูก อย่างไรก็ตาม การจะให้น้ำโดยวิธีใดนั้น แล้วแต่ความเหมาะสมของพื้นที่ ความสะดวก และงบประมาณ ซึ่งการให้น้ำลำไยแบ่งเป็น 2 ช่วง ดังนี้

- การให้น้ำต้นลำไยในระยะที่ยังไม่ให้ผล ควรให้น้ำและปุ๋ยสม่ำเสมอเพื่อเร่งให้ต้นลำไยมีการเจริญเติบโตทางด้านกิ่งใบให้มากที่สุด
- การให้น้ำต้นลำไยที่ให้ผลผลิตแล้ว แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ (1) ช่วงระยะการเจริญทางกิ่งใบ ส่วนใหญ่จะอยู่ในฤดูฝน การให้น้ำจึงไม่ค่อยมีความจำเป็น เพราะมีน้ำฝนจากธรรมชาติช่วยแต่ถ้าฝนทิ้งช่วงจะต้องมีการให้น้ำเพื่อไม่ให้เกิดการเจริญเติบโตหยุดชะงัก ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม ปกติแล้วเกษตรกรจะงดการให้น้ำเพื่อป้องกันการผลิใบอ่อน (2) ช่วงระยะการออกดอกติดผล ระยะนี้จะตรงกับหน้าแล้ง ความชื้นในดินและอากาศต่ำ การให้น้ำจะเริ่มเมื่อลำไยแทงช่อดอกออกมายาวประมาณ 3-4 นิ้ว โดยให้น้ำครั้งแรกให้แต่เพียงเล็กน้อยครั้งต่อไปจึงให้ในปริมาณมากขึ้นและต้องทำติดต่อกัน โดยตลอด

2.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยางพารา

ยางพารา ยางพาราเป็นยางที่ได้จากต้นไม้ยืนต้นชนิดหนึ่ง เรียกว่า ต้นยางพารา มีถิ่นกำเนิดอยู่แถบลุ่มแม่น้ำอะเมซอน ทวีปอเมริกาใต้ การปลูกยางพาราในประเทศไทยตามหลักฐานปรากฏว่า พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี (คอซิมบี๊ ณ ระนอง) ซึ่งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง มีราชการและการค้าติดต่อกับชาวและมลายูเป็นประจำ สังเกตเห็นการปลูกยางพาราทำรายได้เป็นอย่างดีแก่ชาวบ้าน จึงคิดนำพันธุ์ยางเข้ามาปลูกในเมืองตรัง โดยมีบันทึกหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษรครั้งแรกในปี พ.ศ. 2442 ต่อมาในปี พ.ศ. 2451 หลวงราชไมตรี (ปุม บุนนศรี) ได้นำพันธุ์ยางไปปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดจันทบุรีทำให้อาชีพการทำสวนยางพาราแพร่หลาย และขยายออกไป

อย่างรวดเร็ว จนมีผู้พยายามนำพันธุ์ยาง ไปปลูกทั้งในภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ซึ่งพบหลักฐานได้จากต้นยางเก่าๆ ที่ขึ้นอยู่หลายพื้นที่ในประเทศไทย (พูนผล ชรรณวัช, 2542)

2.2.1 กระบวนการปลูกยางพารา

การปลูกยางพาราให้ประสบความสำเร็จต้องเตรียมพื้นที่ให้มีสภาพเหมาะสม เตรียมวัสดุปลูกให้มีคุณภาพ และมาตรฐาน และวิธีการปลูกที่ถูกต้อง เพื่อให้ต้นยางเจริญเติบโต ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ (สถาบันวิจัยยาง, 2553b)

1. การปลูกยางพารา ในขั้นตอนการปลูกยางพาราจะมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- การเตรียมพื้นที่ปลูกยางพารา การเตรียมพื้นที่ปลูกสร้างสวนยางพารา เป็นการปรับพื้นที่ให้เหมาะสมสำหรับปลูกยางพาราทั้งในด้านการปฏิบัติงานในสวนยางพารา และการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งจำเป็นต้องวางแผนใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสะดวกในการดูแลบำรุงรักษาต้นยางพารา การเก็บรวบรวมน้ำยาง เป็นต้น การเตรียมพื้นที่ปลูกยาง มีขั้นตอนที่สำคัญคือ การโค่นต้นยางเก่าหรือไม้ยืนต้นบางชนิด จะต้องเผาและเก็บเศษไม้และวัชพืชที่เหลือในพื้นที่ออกให้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อเป็นการขจัดแหล่งแพร่เชื้อโรค โดยเฉพาะโรครากยาง ควรเริ่มโค่นในฤดูแล้ง เพื่อสะดวกในการเก็บเศษไม้ และต่อไม้ออกจากพื้นที่ วิธีโค่นที่นิยมใช้คือ โค่นด้วยเครื่องจักร และโค่นด้วยแรงงานคน การโค่นด้วยเครื่องจักรเป็นวิธีการโค่นต้นด้วยรถแทรกเตอร์ ดันต้นไม้ให้ล้ม ตัดท่อนไม้ใหญ่เล็กที่ใช้ประโยชน์ได้ออกจากแปลง เผาเศษรากและกิ่งไม้เล็ก และไถพรวนดินอย่างน้อย 2 ครั้ง ซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติกันทั่วไป กรณีโค่นด้วยแรงคนจะตัดต้นยางให้เหลือตอซึ่งยังไม่ตาย จำเป็นต้องทำลายตอเหล่านี้ให้ตายและผุพังอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สะดวกในการปฏิบัติงานของเกษตรกร และป้องกันการเกิดโรคราก หลังจากนั้นจะเก็บไม้ที่โค่นออกจากแปลงและไถพรวนดินอย่างน้อย 2 ครั้ง พร้อมทั้งเผาเก็บเศษไม้ และเศษวัชพืชออกให้หมด และไถพรวนดินเพื่อปรับสภาพพื้นที่ให้เหมาะสมสำหรับการปลูก แต่ต่อมาเนื่องจาก ไม้ยางราคาดี และสวนยางเป็นสวนปลูกแทนรอบใหม่ที่ระหว่างแถวอย่างมักไม่มีวัชพืชหรือไม้พุ่ม เกษตรกรส่วนใหญ่จึงนิยมโค่นต้นยางชิดพื้น และไม้ใช้สารเคมีทำลายตอ ปล่อยให้ต้นยางผุพังตามธรรมชาติ หลังจากนั้นจึงตัดท่อนไม้ที่ใช้ประโยชน์ได้ออกจากแปลง และเผาเศษกิ่งไม้เล็ก อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่ที่ไม่เคยเป็นแหล่งระบาดของโรคราก หากไม่มีการเผาเศษกิ่งไม้ในระหว่างการเตรียมพื้นที่ด้วย ย่อมจะมีผลทำให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้น และมีผลทำให้ปริมาณอินทรีย์และปริมาณธาตุอาหารในดินเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการเผาเศษกิ่งไม้มีผลต่อโครงสร้างและความอุดมสมบูรณ์ของดิน นอกจากนี้การปล่อยเศษซากพืชและกิ่งไม้เล็กไว้ในแปลงจะช่วยปกคลุมผิวดินทำให้ลดการชะล้างพังทลายของดิน และรักษาสิ่งแวดล้อม

- การวางแผนปลูก การวางแผนปลูก เป็นการกำหนดแถวปลูกว่าจะปลูก
 ออกไปทิศทางใด ทั้งนี้เพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับต้นยาง ป้องกันการชะล้างผิวน้ำดิน
 สะดวกในการกรีดและการเก็บน้ำยาง มีวิธีการปฏิบัติ 3 ขั้นตอน ดังนี้

(1) การกำหนดระยะปลูก ระยะปลูกขงมีผลต่อการเจริญเติบโต
 ของต้นสามารถใช้พื้นที่ปลูกอย่างได้อย่างคุ้มค่า ประหยัดเรื่องของการปราบวัชพืช ต้นยางเปิดกรีดได้
 เร็วสวนยางมีลักษณะสวยงามเป็นระเบียบง่ายต่อการปฏิบัติงาน ต้นยางเจริญเติบโตได้ดีที่สุดต้องมี
 พื้นที่ต่อต้นไม่น้อยกว่า 20 ตารางเมตร การแนะนำใช้ระยะปลูกเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับว่าจะปลูกพืชแซม
 หรือพืชร่วมระหว่างแถวขงหรือไม่ การใช้ระยะระหว่างแถวกว้าง จะมีพื้นที่ในการเจริญเติบโตของ
 วัชพืชมกเช่นเดียวกัน ถ้าระยะระหว่างแถวแคบเกินไปหรือมีระยะน้อยกว่า 2.5 เมตร ต้นยางจะ
 เบียดเสียดกัน แย่งอาหาร และจะสูงชะลูดขึ้นไปมีการเจริญเติบโตทางด้านข้างน้อย ระยะปลูกที่
 เหมาะสมสำหรับการปลูกขงพารา ในพื้นที่ราบเขตปลูกขงเดิมควรเป็น 2.5 x 8.0 เมตร หรือ 3.0 x
 7.0 เมตร โดยมีจำนวนต้นขง 80 ต้น หรือ 76 ต้นต่อไร่ ในแหล่งปลูกขงตามเดิม สำหรับการปลูก
 ขงใหม่ ควรเป็นระยะปลูก 2.5 x 7.0 เมตร หรือ 3.0 x 6.0 เมตร หรือ 3.0 x 7.0 เมตร โดยมีจำนวนต้น
 ขง 91 ต้น หรือ 88 ต้น หรือ 76 ต้น ต่อไร่ ตามลำดับ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอุดมสมบูรณ์ของดิน ใน
 สภาพพื้นที่ดินที่อุดมสมบูรณ์สูงควรปลูกระยะห่างมีจำนวนต้นต่อไร่ไม่น้อยกว่าในสภาพพื้นที่ดินที่
 ขาดความอุดมสมบูรณ์สำหรับระยะปลูกในพื้นที่ลาดเทควรเป็น 3.0 x 8.0 เมตร มีจำนวนต้นขง 67
 ต้นต่อไร่

(2) การกำหนดแถวหลัก การกำหนดแถวหลักของต้นขงควรวาง
 แถวหลักให้ขงวางทางการไหลของน้ำ เพื่อลดการชะล้างหน้าดิน และการพังทลายของดิน กำหนด
 แถวหลักให้ห่างจากแนวเขตสวนเก่าไม่น้อยกว่า 1.5 เมตร และขุดคูตามแนวเขตสวนเพื่อป้องกันโรค
 รากและการแก่งแย่งธาตุอาหาร หลังจากนั้นวางแผนปลูกพร้อมทั้งปักไม้ตามระยะปลูกที่กำหนด
 สำหรับพื้นที่ลาดเทมากกว่า 15 องศา จะต้องวางแผนปลูกตามแนวระดับ

(3) การขุดหลุม เมื่อปักไม้ตามระยะปลูกเรียบร้อยแล้ว ทำการขุด
 หลุม โดยขุดดินด้านใดด้านหนึ่งของไม้โดยตลอด ไม่ต้องถอนไม้ออก หลุมที่ขุดต้องมีขนาด 50 x 50
 x 50 เซนติเมตร รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหินฟอสเฟต หลุมละ 170 กรัม ในแหล่งปลูกขงใหม่ควรใช้ปุ๋ย
 อินทรีย์ 3-5 กิโลกรัมต่อต้นรองก้นหลุมร่วมกับหินฟอสเฟต

- พันธุ์ขงที่ใช้ปลูก พันธุ์ขงที่แนะนำให้ปลูก คือ พันธุ์ขง อาร์อาร์ไอเอ็ม
 600 ลักษณะประจำพันธุ์ใบมีรูปร่างป้อมปลายใบ สีเขียวอมเหลือง ลักษณะจักรใบเป็นรูปกรวย มี
 ขนาดเล็ก ในระยะ 2 ปีแรกต้นขงจะมีลักษณะลำต้นตรง แต่เร็วเล็ก การแตกกิ่งช้า ลักษณะการแตก
 กิ่งเป็นมุมแหลม กิ่งที่แตกก่อนข้างยาว ทรงพุ่มมีขนาดปานกลางเป็นรูปพัด เริ่มผลัดใบเร็ว ลักษณะ
 ทางการเกษตร ในระยะก่อนเปิดกรีดและระหว่างกรีดการเจริญเติบโตปานกลางเปลือกเดิมบาง

เปลือกใหม่งอกหนาปานกลาง ผลผลิตระยะแรกอยู่ในระดับปานกลางแต่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในปีต่อมา ให้ผลผลิตเนื้อยาง 10 ปีกรีด เฉลี่ย 289 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี มีจำนวนต้นเปลือกแห้งน้อย อ่อนแอมาก ต่อโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทราและโรคเส้นดำ ด้านทานโรคราแป้งและโรคใบจุดนูน ในระดับปานกลาง อ่อนแอต่อโรคราสีชมพู ด้านทานลมระดับปานกลาง ลักษณะเด่นการปรับตัวและให้ผลผลิตได้ดีในเกือบทุกพื้นที่ ทนทานต่อการกรีดถี่ได้มากกว่าพันธุ์อื่นๆ และมีจำนวนต้นเปลือกแห้งน้อย พื้นที่แนะนำ ปลูกได้ในพื้นที่ทั่วไป ยกเว้นในพื้นที่ที่มีโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทราโรคเส้นดำ และโรคราสีชมพูระบาดรุนแรง พื้นที่ที่มีหน้าดินตื้น และพื้นที่ที่มีระดับน้ำใต้ดินสูง

- ดันยางชำถุง หมายถึง วัสดุที่ปลูกได้จากการนำเอาต้นตอตาปลูกในถุง โดยใช้เวลาชำถุงประมาณ 2-3 เดือน จนได้ต้นยางชำถุงขนาด 1-2 นิ้ว ขนาดของถุงที่ใช้ชำประมาณ $4 \frac{1}{2} \times 14 - 15$ นิ้ว เจาะรูให้น้ำระบายออก ดินที่ใช้บรรจุถุงจะต้องมีลักษณะค่อนข้างเหนียว หรือผลิตได้โดยวิธีคิดตาในถุง โดยการเพาะเมล็ดในถุงจนได้ขนาดติดตา การปลูกยางด้วยต้นยางชำถุง เป็นวิธีที่ประสบความสำเร็จสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีอื่น ต้นยางเจริญเติบโตสม่ำเสมอ ช่วยลดช่วงระยะเวลาดูแลรักษาต้นยางอ่อนให้สั้นลง สามารถกรีดยางได้เร็วกว่าการปลูกด้วยต้นตอตาและการคิดตาในแปลง นอกจากนี้ต้นยางชำถุงยังเหมาะสม ใช้เป็นต้นปลูกซ่อมได้ดีที่สุดอีกด้วย การปลูกยางด้วยต้นยางชำถุง จะต้องระมัดระวังเรื่องขนย้าย เพราะหากดินในถุงแตกขณะปลูกต้นยางจะทำให้เปอร์เซ็นต์การตายสูง ควรเลือกใช้ต้นยางชำถุงที่มีฉัตรจำนวน 1-2 ฉัตร และฉัตรจะต้องแก่เต็มที่ เพราะฉัตรยังมีใบอ่อน หรือเป็นเพศลาด หากขนย้ายจะทำให้ต้นเหี่ยวเฉาหลังจากเลือกต้นได้แล้ว ทำการตัดแต่งรากที่ทะลุถุงยางชำออก เก็บต้นยางชำถุงไว้ในโรงเรือนที่มีร่มเงาราวประมาณ 1 สัปดาห์ เพื่อให้ต้นยางปรับตัว และรดน้ำให้ชุ่มอยู่เสมอจึงย้ายปลูก

- การบำรุงรักษาสวนยางพารา เมื่อมีการปลูกยางแล้ว จะต้องมีการบำรุงรักษาสวนยางพารา

(1) การปลูกซ่อมยางพารา หลังจากปลูกแล้วอาจมีต้นยางบางต้นตายไป เนื่องจากอากาศแห้งแล้ง ถูกโรคและแมลงทำลาย หรือต้นที่ปลูกไม่สมบูรณ์ จำเป็นต้องปลูกซ่อม ซึ่งควรทำให้เสร็จภายในช่วงฤดูฝน ต้นพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับปลูกซ่อม คือ ยางชำถุง เพราะจะทำให้ต้นยางที่ปลูกในแปลงมีขนาดใกล้เคียงกัน ส่วนต้นยางที่มีอายุเกิน 1 ปี แล้วไม่ควรปลูกซ่อม เพราะจะถูกบ้งร่วมไม่สามารถเจริญเติบโตทันต้นอื่นได้

(2) การกำจัดวัชพืช ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งของการทำสวนยางพารา คือ การป้องกันกำจัดวัชพืช ซึ่งต้องสูญเสียค่าใช้จ่าย ทั้งนี้เนื่องจากวัชพืชขัดขวางการเจริญเติบโตของต้นยาง แย่งน้ำอาหาร แสงแดด และอาจเป็นที่อาศัยของโรค และแมลงศัตรูยางอีกด้วย การกำจัดวัชพืช ทำได้ 3 วิธี คือ ใช้จอบถากหรือแทรกเตอร์ไถ การใช้วิธีปลูกพืชคลุมดิน และการใช้สารเคมี

(3) การใส่ปุ๋ยบำรุงสวนยางพารา เป็นการใส่ปุ๋ยเพื่อเร่งให้ต้นยางเจริญเติบโตเร็วสามารถเปิดกรีดได้ภายใน 6 ปี สูตรปุ๋ยที่ใช้ในการบำรุงรักษาสวนยางมี 2 สูตร คือ สูตร 20-8-20 สำหรับเขตปลูกยางเดิม และสูตร 20-10-12 สำหรับเขตปลูกยางใหม่ โดยปุ๋ยสำหรับดินปลูกยางในเขตปลูกยางดิบ มีอัตราปุ๋ยที่ใส่แตกต่างกันตามชนิดของเนื้อดินส่วนในเขตปลูกยางใหม่ แนะนำอัตราปุ๋ยเหมือนกันในดินทุกชนิด อัตราปุ๋ยที่แนะนำให้แบ่งใส่ 3 ครั้ง ในปีที่ 1-2 และแบ่งใส่ 2 ครั้ง ในปีที่ 3-6 ในขณะที่ดินมีความชื้น เมื่อต้นยางยังเล็กให้ใส่ปุ๋ยบริเวณรอบๆ โคนต้นยางในรัศมีทรงพุ่มใบ แล้วรดกลบให้ปุ๋ยอยู่ใต้ผิวดิน หรือใส่ปุ๋ยโดยวิธีขุดหลุมลึกประมาณ 5-10 เซนติเมตร จากผิวดินจำนวน 2 หลุมต่อต้น

(4) การตัดแต่งกิ่งต้นยางพารา การตัดแต่งกิ่งจะทำการแต่งกิ่งในช่วงต้นฤดูฝนและปลายฤดูฝน โดยการตัดกิ่งแขนงให้ชิดลำต้นในระดับต่ำกว่า 2 เมตรจะต้องไม่น้อยต้นยางลงมาตัดแต่ง เพราะจะทำให้เปลือกแตก น้ำยางไหล หรือหักได้หลังจากที่มีการตัดแต่งกิ่งแล้วใช้ปูนขาวหรือปูนแดง หรือสีทาบริเวณแผลที่ตัด

(5) การทำแนวกันไฟ การทำแนวกันไฟจะทำการขุดวางวัชพืชและเก็บเศษซากเหลือของพืชออกให้หมดเป็นแนวกว้างไม่ต่ำกว่า 3 เมตร รอบบริเวณสวน การปราบวัชพืชบริเวณแถวและระหว่างแถวมาก่อนเข้าหน้าแล้ง ในกรณีที่ต้นยางที่ถูกไฟไหม้เล็กน้อยแนะนำให้ใช้ปูนขาวทาลำต้นทันทีเพื่อป้องกันความร้อนจากแสงแดด โรคและแมลงที่อาจเข้าทำลายได้ ถ้าต้นยางในสวนได้รับความเสียหายจากไฟไหม้เป็นจำนวนมาก จนไม่อาจรักษาหน้ายางได้เกินร้อยละ 40 ของแปลงควรจะทำกรปลูกใหม่ทั้งแปลง

2.3 ต้นทุน และผลตอบแทน

ดวงมณี โกมารทัต (2551) ต้นทุน หมายถึง มูลค่าที่วัดได้เป็นจำนวนเงินของทรัพย์สินหรือความเสียสละเวลาที่กิจการได้ลงทุนไปเพื่อให้ได้สินค้า สินทรัพย์ หรือบริการต่างๆ ซึ่งกิจการคาดว่าจะนำไปใช้ประโยชน์ในภายหลัง ซึ่งการนำแจกต้นทุนที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. จำแนกตามส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์หรือทรัพยากรที่ใช้ในการผลิต การจำแนกต้นทุนโดยวิธีนี้ เป็นการจำแนกตามส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าประกอบด้วย วัตถุดิบ แรงงาน และค่าใช้จ่าย

- ต้นทุนจากวัตถุดิบ (Raw Material) หมายถึง สิ่งที่นำมาใช้ในการผลิตและกลายเป็นส่วนหนึ่งของสินค้า ในกรณีการลงทุนสวนยางพารา จะมีวัตถุดิบ คือ พันธุ์ยาง ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เป็นต้น

- ต้นทุนจากแรงงาน แรงงาน (Labor) หมายถึง เงินที่จ่ายเป็นค่าแรงงานที่จ้างมาหรือทำการผลิตสินค้าหรือทำการแปรสภาพตัววัตถุดิบให้เป็นสินค้า หรือผลผลิต

- ต้นทุนจากค่าใช้จ่ายการผลิต ค่าใช้จ่ายการผลิต (Manufacturing Overhead) หมายถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการผลิตนอกเหนือจากวัตถุดิบ และค่าแรงงาน เช่น ค่าเช่าพื้นที่ ค่าภาษีที่ดิน ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์ ค่าซ่อม เป็นต้น

2. จำแนกตามความสัมพันธ์กับระดับของกิจกรรม หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การจำแนกต้นทุนตามพฤติกรรม การจำแนกต้นทุน โดยวิธีนี้เป็นการจำแนกประเภทโดยพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงต้นทุนเมื่อระดับกิจกรรมเปลี่ยนไป ได้แก่ ต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปร

- ต้นทุนคงที่ (Fixed Costs) หมายถึง ต้นทุนที่มีจำนวนคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามสัดส่วนระดับของกิจกรรม หรือปริมาณการผลิต ไม่ว่าจะผลิตในปริมาณมากหรือน้อยเท่าใดก็ตาม ต้นทุนประเภทนี้จะมีจำนวนคงที่ และถ้าไม่ดำเนินการผลิตก็ต้องเสียต้นทุนนี้ ได้แก่ ค่าเช่าที่ดิน ค่าภาษีที่ดิน ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตร เป็นต้น

- ต้นทุนผันแปร (Variable Costs) หมายถึง ต้นทุนที่มีต้นทุนรวมผันแปรไปตามสัดส่วนระดับของกิจกรรมหรือการผลิต ต้นทุนผันแปรจึงเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการใช้ปัจจัยผันแปรในการผลิต ถ้าทำการผลิตในปริมาณมากต้นทุนผันแปรในการผลิตก็จะมาก ถ้าผลิตในปริมาณน้อยต้นทุนก็จะน้อย เมื่อไม่ทำการผลิตก็ไม่ต้องจ่ายต้นทุนชนิดนี้เลย ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเตรียมพื้นที่ ค่าวัตถุดิบ ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา ค่าจ้างแรงงาน เป็นต้น

ผลประโยชน์หรือผลตอบแทน (Benefits) ของการลงทุน หมายถึง มูลค่าของสินค้า หรือบริการที่ผลิตได้จากการลงทุน ประกอบด้วย ผลตอบแทนทางตรง ผลตอบแทนทางอ้อม และผลตอบแทนที่ไม่มีตัวตน

- ผลตอบแทนทางตรง คือ ผลผลิตสุทธิของการลงทุน ซึ่งหมายถึงมูลค่าของสินค้าและบริการที่ผลิตได้โดยตรงจากการลงทุน นอกจากนี้ยังหมายถึงการประหยัดและการลดค่าใช้จ่ายจากที่เคยมีอยู่เดิม

- ผลตอบแทนทางอ้อม คือผลประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ ที่นอกเหนือจากผลประโยชน์ตอบแทนทางตรง นอกจากนี้ยังรวมถึงผลประโยชน์ตอบแทนด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมต่างๆ

- ผลตอบแทนที่ไม่มีตัวตน คือ ผลตอบแทนที่ไม่สามารถประเมินมูลค่าเป็นตัวเงินได้ เช่นการลงทุนนั้นอาจมีส่วนช่วยยกระดับชีวิต และการกระจายรายได้ให้มีความยุติธรรมมากขึ้น เป็นต้น

2.4 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จूरีพร จอมวุฒิ (2551) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกยางพาราในพื้นที่จังหวัดเชียงราย พบว่า สาเหตุที่ทำให้สวนยางพารา เพราะได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากภาครัฐบาลมีการให้กล้าพันธุ์ยางพาราพันธุ์ RRIM 600 แก่เกษตรกรที่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดิน หรือเอกสารอื่นที่แสดงถึงกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น โดยแหล่งหนี้ที่สำคัญของเกษตรกร คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในส่วนของต้นทุนก่อนเปิดกรีดยาง มีต้นทุนรวมเท่ากับ 48,427.97 บาทต่อไร่ แบ่งเป็นต้นทุนผันแปร จำนวน 7,709.63 บาทต่อไร่ และต้นทุนคงที่จำนวน 12,259.99 บาทต่อไร่ ซึ่งต้นทุนผันแปรประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการปลูก ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาในช่วงที่ต้นยางอายุ 1-6 ปี เป็นช่วงที่ต้นยางยังไม่สามารถให้ผลผลิตได้ เกษตรกรจึงต้องมีการดูแลรักษาสวนยางพาราให้สามารถเจริญเติบโตได้อย่างดีซึ่งต้องมีทั้งการใส่ปุ๋ยและปราบวัชพืช ส่วนต้นทุนคงที่ ประกอบด้วย ค่าภาษีที่ดิน ค่าอุปกรณ์ต่างๆ

ประยูทธ ชนชิต (2551) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการผลิตยางพาราแบบกอนด้วย ในเขตอำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย การวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนของการผลิตยางพาราแบบกอนด้วย มีวัตถุประสงค์คือเพื่อศึกษามูลเหตุในการตัดสินใจผลิตยางพาราในรูปแบบยางพารากอนด้วย วิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนและศึกษาปัญหา - อุปสรรคและผลกระทบที่เกษตรกรได้รับในการผลิตยางพารากอนด้วยในเขตอำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรเลือกผลิตยางพารากอนด้วยเพราะใช้ต้นทุนในการผลิตที่ต่ำกว่าการผลิตยางพาราในรูปแบบยางแผ่นดิบ ใช้จำนวนแรงงานที่น้อยกว่า และใช้เวลาในการผลิตที่น้อยกว่าการผลิตยางแผ่นดิบ จึงทำให้เกษตรกรเลือกรูปแบบการผลิตยางพารากอนด้วย อีกทั้งยางกอนด้วยมีราคาสูง จึงเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรเลือกผลิตยางพารากอนด้วย การวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนการผลิตยางพารากอนด้วยมีความเหมาะสมและคุ้มค่าต่อการลงทุน โดยสวนยางพาราขนาดเล็ก มีมูลค่าผลตอบแทนสุทธิของโครงการ (NPV) มีค่าเท่ากับ 2,131,470 บาท อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) มีค่าเท่ากับร้อยละ 16 อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน(B/C Ratio) มีค่าเท่ากับ 2.53 และโครงการมีระยะเวลาคืนทุนในปีที่10 สวนยางพาราขนาดกลางมูลค่าผลตอบแทนสุทธิของโครงการ (NPV) มีค่าเท่ากับ 4,353,733 บาท อัตราผลตอบแทนภายในมูลค่าผลตอบแทนสุทธิของโครงการ (NPV) มีค่าเท่ากับ 4,353,733 บาท อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) มีค่าเท่ากับร้อยละ 22 อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) มีค่าเท่ากับ2.70 และโครงการมีระยะเวลาคืนทุนในปีที่ 10 ผลการศึกษา การวิเคราะห์ความไหวตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโครงการทั้งสวนยางพาราขนาดเล็กและขนาดกลาง ในสถานการณ์สมมติ 3 กรณีคือ ผลตอบแทนลดลงร้อยละ 5 ในทั้ง 3 กรณีและต้นทุนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 , 10 , และ 15 โดยที่อัตราส่วนลดร้อยละ 7 พบว่าเกณฑ์การตัดสินใจเพื่อการลงทุนยังคงยอมรับได้ ในกรณีที่ต้นทุนเพิ่มร้อยละ 5 และต้นทุนเพิ่มร้อยละ10

ของสวนยางพาราทั้งสองขนาด แต่กรณีที่ดินทุนเพิ่มร้อยละ 15 ขึ้นไปไม่เหมาะสมต่อการลงทุน ในการผลิตยางพาราก่อนด้วยของสวนยางพาราทั้งสองขนาดผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค และผลกระทบในการผลิตยางพาราก่อนด้วยของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างพบว่า ปัญหาการเกิดผลกระทบต่อต้นยางพารา จากการผลิตยางพาราก่อนด้วย การรับรู้ข่าวสารที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ อุปสรรคในการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐบาล ในด้านการผลิต ด้านราคา และการส่งเสริมการผลิต เพราะการผลิตยางพาราแบบยางก่อนด้วยของเกษตรกร ไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล

จริยา หมั่นแก้ว (2553) ได้ทำการศึกษาการเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนระหว่างลำไยในฤดูกับนอกฤดูในอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนระหว่างลำไยในฤดูกับนอกฤดูในอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ในการศึกษาครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลจากการออกแบบสอบถาม และจากการสัมภาษณ์เกษตรกรที่ผลิตลำไย เฉพาะตำบลท่าตุ้มและตำบลน้ำดิบ จำนวนรวม 299 ราย ที่มีขนาดพื้นที่เพาะปลูก 1-5 ไร่ และ 6-10 ไร่ ที่มีการผลิตลำไย 3 กลุ่มคือผลิตลำไยในฤดูอย่างเดียว ผลิตลำไยทั้งในและนอกฤดู และผลิตลำไยนอกฤดูอย่างเดียว โดยกำหนดอายุโครงการ 15 ปี และประเมินผลตอบแทนด้วยอัตราขึ้นตำร้อยละ 6.75 ต่อปีโดยอ้างอิงจากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาวของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยวิธีระยะเวลาคืนทุน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ และอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ผลการศึกษา พบว่า ปลูกลำไยพันธุ์ดอ จากการสอบถามเกษตรกรถึงเหตุผลว่าทำไมนิยมปลูกพันธุ์ดอจึงได้ทราบว่าพันธุ์ดอเป็นพันธุ์ ที่ออกดอกและเก็บผลได้ก่อนพันธุ์อื่น ทำให้ขายได้ราคาดี จึงเป็นพันธุ์ที่ที่นิยมปลูก มีระยะการปลูกที่ 8 x 8 เมตรส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินมีต้นทุนผันแปรได้แก่ ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน ค่าแรงในการให้น้ำและใส่ปุ๋ย ตัดแต่งกิ่ง ส่วนค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาบำรุง ได้แก่ ค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช และแมลง มีต้นทุนการปลูกลำไยเฉลี่ยต่อไร่ ระหว่างปีที่ 1-15 เป็นจำนวน 4,577.76-45,457.40 บาท

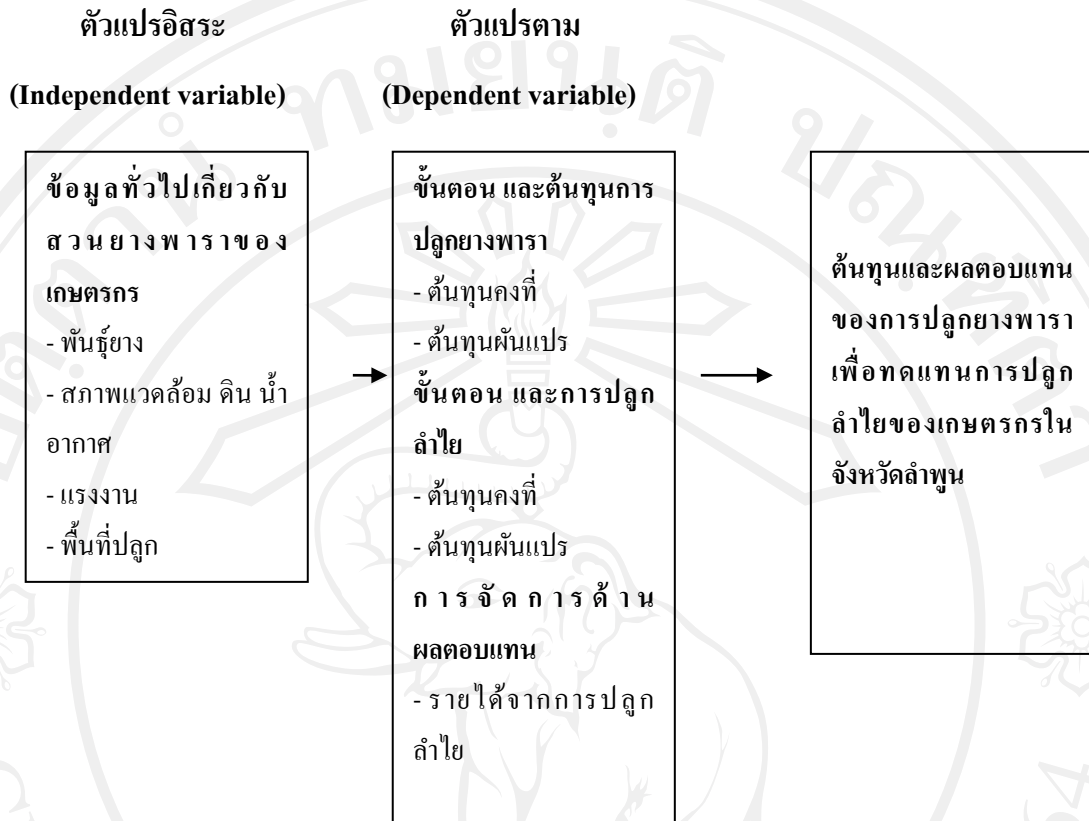
ธนศ เชื่องกระโทก (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาแนวทางการพัฒนาตลาดยางพาราในจังหวัดมุกดาหาร กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่สามารถเปิดกรีดให้ผลผลิตแล้วใน 7 อำเภอของจังหวัดมุกดาหาร ปีการผลิต 2549/2550 จำนวน 278 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ผลการศึกษาพบว่า ด้านการผลิตยางพาราของเกษตรกรในจังหวัดมุกดาหารพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ถือครองที่ดินทางการเกษตร จำนวน 11 - 20 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.81 พื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน 5 - 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 48.56 พื้นที่ปลูกยางพาราที่ให้ผลผลิตแล้วจำนวน 6 - 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 43.53 เริ่มปลูกยางพาราเมื่อ พ.ศ. 2536 - 2540 คิดเป็นร้อยละ 49.28 ทำการกรีดยางพาราระหว่างเดือน พฤษภาคม - กุมภาพันธ์ ของปีถัดไป คิดเป็น ร้อยละ 47.12 ระยะเวลาที่ทำการกรีดยางพารา 8 - 10 เดือนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 85.97 จำนวนวันที่ทำการกรีดยางพารา 101 - 150 วันต่อปี คิดเป็นร้อยละ 53.96 มีการจ้างแรงงานกรีดยาง คิดเป็นร้อยละ 74.46

ผลผลิตยางพาราที่ผลิตได้ คือยางแผ่นดิบ จำนวน 1 – 100 กิโลกรัมต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 55.76 เศษยางแห้ง 11 – 15 กิโลกรัมต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 52.16 เศษยางฟอง 1 – 10 กิโลกรัมต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 64.39 ด้านการตลาดยางพาราของเกษตรกรในจังหวัดมุกดาหาร เกษตรกรส่วนใหญ่ ขายผลผลิตยางพาราให้กับตลาดประมูลยางพาราที่สถาบันเกษตรกรจัดตั้งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 74.48 ขายยางพารา 8 - 10 ครั้ง ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 64.03 ขายผลผลิตยางพาราได้น้อยกว่า 500 กิโลกรัม ต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 79.13 มีการเปรียบเทียบราคายางพาราที่ก่อนนำยางพาราไปขาย คิดเป็น ร้อย ละ 74.46 พิจารณาการขายยางพาราจากปัจจัย ด้านราคาก่อนตัดสินใจขาย คิดเป็นร้อยละ 39.57 ขายเป็นเงินสด คิดเป็นร้อยละ 87.05 และเกษตรกร ส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารราคายางพาราจากตลาด ประมูลยางพาราที่สถาบันเกษตรกรจัดตั้งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 36.69

2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกยางพาราเพื่อทดแทนการปลูกลำไยของเกษตรกรในจังหวัดลำพูน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกยางพาราเพื่อทดแทนการปลูกลำไย ของเกษตรกรในจังหวัดลำพูน จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาจัดทำกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสวนยางพาราของเกษตรกร ได้แก่ พันธุ์ยาง สภาพแวดล้อม ดิน น้ำอากาศ แรงงาน และพื้นที่ปลูก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีขั้นตอน และต้นทุนการปลูกยางพารา ขั้นตอน และการปลูกลำไย ได้แก่ ต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปร อีกทั้งมีรายได้จากการปลูกลำไย ซึ่งนำไปสู่ผลวิเคราะห์ ต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกยางพาราเพื่อทดแทนการปลูกลำไยของเกษตรกรในจังหวัดลำพูน ดังภาพที่

2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย